ཁྲིམསལུགསདྲིལབསྒྲགས ལོའིཟླ ཚེསདམངསདོནཁྲིམསགཞུངལསདངོསདབངསྐོརགྱིདྲིབདྲིསལནཇུསའགོདཔ བསྟནའཛིནལྷགསྒྲོན རྩོམསྒྲིགཔ བསོདཚེ

＋ཁྲིམས་ལུགས་འཆད་སྟེགས། 61 ཁྱོ་ཤུག་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་གཉེན་འཐོར་གཏུག་གཤེར་བྱེད་པར་
ཆ་རྐྱེན་གང་དག་ཚང་དགོས་སམ། གཉེན་འཐོར་གྱི་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ཞེས་པ་ནི་་་་་་་
གཉེན་སྒྲིག་དོ་བདག་གིས་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་་་་
གཉེན་འཐོར་བྱ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལ་ཟེར།དེ་ནི་་
མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་བར་འདུམ་བྱེད་པའམ་་་་་
ཡང་ན་གཏུག་བཤེར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་སྒྲིག་འབྲེལ་
བ་མེད་པ་བཟོ་བའི་གཉེན་འཐོར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་་་
རེད།གཉེན་འཐོར་གྱི་རེ་འདུན་ཞུ་མཁན་གྱི་ཁྲིམས་་་་
བཀོད་ཆ་རྐྱེན་ནི་བརྩེ་དུང་མེད་པར་ཆགས་ནས་བར་་་
འདུམ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ནུས་མི་ཐོན་པ་ཡིན་དགོས།
གཉེན་འཐོར་རེ་འདུན་ཞུས་པ་མ་ཟད།ཁྲིམས་ཁང་་་་
གིས་གཉེན་འཐོར་བྱེད་ཆོག་པའི་གཏན་འཁེལ་བྱེད་་་་་
པར་གཙོ་བོ་ཁག་གསུམ་ཡོད་དེ།(1)གཉེན་སྒྲིག་་་་་་་་་་
བརྩེགས་མ་བྱེད་པའམ་མི་གཞན་དང་འགབ་མཐུན་་་་་
བྱས་པ་དང་།ཁྱིམ་ཚང་གི་གཏུམ་སྤྱོད་སྤེལ་བའམ་་་་་་་
ཁྱིམ་མིར་མནར་གཅོད་བཏང་བ།ཁྱིམ་མི་བསྐྱུར་བ།

རྒྱན་འཛུགས་པ།དུག་འཐེན་པ་སོགས་གོམས་ངན་་་་
ཡོད་པར་སློབ་གསོ་ཡང་ཡང་བཏང་ནའང་ཡོ་་་་་་་་་་་་་
བསྲང་མི་བྱེད་པ།བློ་ཁ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་་་
ལོགས་བཀར་བསྡད་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་བ་བཅས་་་་་
གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཡོད་པ་མ་ཟད།བར་་་་་་་་
འདུམ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ནུས་མི་ཐོན་པ་ཡིན་ན་གཉེན་་་
འཐོར་ཆོག་འཁྲོལ་སྤྲོད་དགོས།(2)ཕྱོགས་གཅིག་་་་་
གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་རྗེས།
གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཉེན་འཐོར་གཏུག་བཤེར་བྱས་པ་་
ཡིན་ན།གཉེན་འཐོར་ཆོག་འཁྲོལ་སྤྲོད་དགོས།
(3)མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་གཉེན་འཐོར་བྱེད་་་་
མི་ཆོག་པའི་དཔྱད་མཚམས་བཏང་རྗེས་ཕྱོགས་་་་་་་་་་
གཉིས་ཀ་སླར་ཡང་ལོགས་བཀར་བསྡད་ནས་ལོ་་་་་་་་་
གཅིག་སོང་བ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཡང་བསྐྱར་་་་་
གཉེན་འཐོར་གཏུག་བཤེར་བྱས་པ་ཡིན་ན།གཉེན་་
འཐོར་ཆོག་འཁྲོལ་སྤྲོད་དགོས།

དོན་ཚན་ཆིག་སྟོང་དང་དོན་དགུ་པའི་་་
ནང་ཚན་གསུམ་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར།
གཤམ་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་གྲས་ཤིག་་་་་
ཡོད་པར་བར་འདུམ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ནུས་མ་ཐོན་་་་
ཚེ།གཉེན་འཐོར་ཆོག་འཁྲོལ་སྤྲོད་དགོས།
(གཅིག)གཉེན་སྒྲིག་བརྩེགས་མ་བྱས་་་་་་་་་་་་
པའམ་མི་གཞན་དང་འགབ་མཐུན་བྱས་པ།
(གཉིས)ཁྱིམ་ཚང་གི་གཏུམ་སྤྱོད་སྤེལ་བའམ་ཁྱིམ་་
མིར་མནར་གཅོད་བཏང་བ་དང་།ཁྱིམ་མི་་་་་་་་་་་་
བསྐྱུར་བ།(གསུམ)རྒྱན་འཛུགས་པ་དང་དུག་་་་་་་
འཐེན་པ་སོགས་གོམས་ངན་ཡོད་པར།སློབ་གསོ་
ཡང་ཡང་བཏང་ནའང་ཡོ་བསྲང་མི་བྱེད་པ།
(བཞི)བློ་ཁ་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ལོགས་་་་་་་་་་

བཀར་བསྡད་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་བ།(ལྔ)ཁྱོ་ཤུག་
གི་བརྩེ་དུང་མེད་པར་བཟོ་བའི་གནས་ཚུལ་་་་་་་་་་་་
གཞན་དག་ཡོད་པ།
ཕྱོགས་གཅིག་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་་་་
ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་རྗེས།གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཉེན་་
འཐོར་གཏུག་བཤེར་བྱས་པ་ཡིན་ན།གཉེན་་་་་་་་་་
འཐོར་ཆོག་འཁྲོལ་སྤྲོད་དགོས།
མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་གཉེན་འཐོར་་
བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དཔྱད་མཚམས་བཏང་རྗེས་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སླར་ཡང་ལོགས་བཀར་བསྡད་་་་་་
ནས་ལོ་གཅིག་སོང་བ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་་་་་་་་་
ཡང་བསྐྱར་གཉེན་འཐོར་གཏུག་བཤེར་བྱས་པ་་་་་་
ཡིན་ན།གཉེན་འཐོར་ཆོག་འཁྲོལ་སྤྲོད་དགོས།

62

ཕ་མ་གཉིས་གཉེན་འཐོར་བྱེད་སྐབས་བུ་ཕྲུག་གི་གསོ་སྐྱོང་
དབང་ཆ་ཇི་ལྟར་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས་སམ།

དོན་ཚན་ཆིག་སྟོང་དང་གྱ་བཞི་པ།ཕ་་་་་
མ་དང་བུ་ཕྲུག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཕ་མ་གཉིས་་་་
གཉེན་འཐོར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་་་་
བ་མིན།གཉེན་འཐོར་བྱས་རྗེས་བུ་ཕྲུག་ཕའམ་མ་་་
སུས་དངོས་སུ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ཕ་མ་་
གཉིས་ཀའི་བུ་ཕྲུག་ཡིན།གཉེན་འཐོར་བྱས་རྗེས་་་་
ཕ་མར་སྔར་བཞིན་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་དང་།སློབ་་་་་
གསོ།སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་བྱེད་པའི་ཁེ་དབང་དང་་་་་་་
འོས་འགན་ཡོད།གཉེན་འཐོར་རྗེས་ལོ་གཉིས་མ་་་་

ལོན་པའི་བུ་ཕྲུག་ནི་ཨ་མས་དངོས་སུ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་
དགོས་པ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་དགོས།ལོ་གཉིས་ལོན་་་
ཟིན་པའི་བུ་ཕྲུག་ནི་སུས་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཐད་དུ་
ཕ་མ་གཉིས་གྲོས་ཁ་མ་མཐུན་ན་མི་དམངས་ཁྲིམས་་
ཁང་གིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་དངོས་་་་་་་་
གཞིར་བཟུང་ནར་མ་སོན་པའི་བུ་ཕྲུག་ལ་ཕན་ཐོགས་་
ཆེ་ཤོས་འཐོབ་རྒྱུའི་རྩ་དོན་ལྟར་དཔྱད་མཚམས་་་་་་་
གཏོང་དགོས།ལོ་བརྒྱད་ལོན་ཟིན་པའི་བུ་ཕྲུག་་་་་་་
ཡིན་ན་དེའི་འདོད་བློ་ངོ་མར་བརྩི་འཇོག་བྱེད་དགོས།

གཉེན་འཐོར་རྗེས་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་གཉེན་་་་་་་
སྒྲིག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་་་་་་་་
དང་རྒྱུ་ནོར་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་་་་་
མོད།འོན་ཀྱང་ཕ་མ་དང་བུ་ཕྲུག་དབར་ཁྲག་རྒྱུད་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཕ་མ་གཉིས་གཉེན་འཐོར་་་་་་
བའི་རྐྱེན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན།གཉེན་་་་་་་
འཐོར་རྗེས་ཕ་མར་སྔར་བཞིན་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་་་་་་
དང་།སློབ་གསོ།སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་བྱེད་པའི་ཁེ་་་་་་

དབང་དང་འོས་འགན་ཡོད།གཉེན་འཐོར་བའི་་་་
རྐྱེན་གྱིས་ཕ་མ་དང་བུ་ཕྲུག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་་་་
མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད།འོན་ཀྱང་གསོ་་་་་་
སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ཐད་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་གི་ཡོད།ཕ་་
མ་གཉིས་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཐད་གྲོས་ཁ་་་་་
མ་མཐུན་ཚེ་བུ་ཕྲུག་གི་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ལ་་་་་་་་
ཕན་པ་ཡོད་པ་དང་བུ་ཕྲུག་གི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་་་་་་་་
དབང་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་དབང་
ཆ་སུར་སྤྲོད་མིན་གྱི་གཞི་འཛིན་ས་དང་གཞི་རྩའི་་་་་
རྩ་དོན་ཡིན།

＋ཁྲིམས་ལུགས་འཆད་སྟེགས།

63 གཉེན་འཐོར་བྱེད་དུས་ཁྱོ་ཤུག་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ནོར་ཇི་ལྟར་བགོ་དགོས་སམ།

དོན་ཚན་ཆིག་སྟོང་དང་གྱ་བདུན་པ།
གཉེན་འཐོར་རྗེས་ཁྱོ་ཤུག་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ནོར་ནི་་་་་་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་གྲོས་མཐུན་བཞག་ནས་ཐག་་་་་་་་་
གཅོད་བྱེད་དགོས།གྲོས་ཁ་མ་མཐུན་ན་མི་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རྒྱུ་ནོར་གྱི་གནས་ཚུལ་་་་་་་་
དངོས་གཞིར་བཟུང་བུ་ཕྲུག་དང་བུད་མེད་ཀྱི་་་་་་་་་་་

ཕྱོགས་དང་།ནོར་འཛོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁེ་་་་་་་
དབང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པའི་རྩ་དོན་ལྟར་དཔྱད་་་་་་་་་་
མཚམས་གཏོང་དགོས།ཁྱིམ་ཚང་གི་ས་ཞིང་འགན་
གཙང་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་རིང་ཁྱོའམ་ཤུག་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་་་
ཡོད་པའི་ཁེ་དབང་སོགས་ལ་ནི་ཁྲིམས་ལྟར་སྲུང་་་་་་་
སྐྱོབ་བྱེད་དགོས།

ཁྱོ་ཤུག་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གཉེན་འཐོར་རྗེས་་
རྒྱུ་ནོར་གྱི་གནད་དོན་རང་དགར་གྲོས་མཐུན་་་་་་་་་
བཞག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆོག་པ་དང་གྲོས་ཁ་་་་་
མ་མཐུན་ན་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་མི་སྒེར་་་་་
གྱི་རྒྱུ་ནོར་དང་ཁྱོ་ཤུག་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ནོར་གསལ་་་
པོ་བཟོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་འོག་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ་་་་་་་་
གཞིར་བཟུང་།བུ་ཕྲུག་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་་་་་
དང་ནོར་འཛོལ་མེད་མཁན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་
ལྟ་རྟོག་བྱེད་པའི་རྩ་དོན་གཞིར་བཟུང་དཔྱད་་་་་་་་་
མཚམས་གཏོང་དགོས།སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ཁྱོ་་་་་་་

ཤུག་གཉེན་འཐོར་རྗེས་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཁོངས་མིའི་་་་་་
ཁྲོད་ནས་ནར་མ་སོན་པའི་བུ་ཕྲུག་དང་བུད་མེད་་་་
ནི་གནོད་འཚེ་ཕོག་མཁན་ཡིན་སྟབས།གཉེན་་་་་་་
འཐོར་གྱི་རྒྱུ་ནོར་བགོ་བཤའ་རྒྱག་སྐབས་བུ་ཕྲུག་་་་་
དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཁེ་དབང་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་་་་་་་་
ཐད་ལྷག་པར་དུ་ནན་བཤད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
ཡིན་ནའང་དུས་རབས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དང་་་་་་
བསྟུན་ཕོ་མོ་གཉིས་པོ་སྟབས་མི་ལེགས་པའི་གཉེན་
སྒྲིག་དེའི་ཁྲོད་ཀྱི་གནོད་འཚེ་ཕོག་མཁན་ལ་འགྱུར་
སྲིད།ནོར་འཛོལ་མེད་མཁན་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་་་་་
དེ་ལས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲང་བཞག་དྲང་བདེན་་་་་་
མཚོན་གྱི་ཡོད།

＋ཁྲིམས་ལུགས་འཆད་སྟེགས།

གཉེན་འཐོར་རྗེས་ངས་རྒྱུ་ནོར་་
བགོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱུར་དོ་ཁུར་མི་བྱེད།
ང་ལ་ཕྲུ་གུ་ཁོ་ན་དགོས།

སེམས་ཁྲལ་བྱེད་མི་དགོས།ཕྲུ་གུ་ད་་
དུང་ལོ་གཉིས་མ་ལོན་པས་རྩ་དོན་ཐོག་་་་་་
ཁྱེད་རང་གིས་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས།

ངས་ཕྲུ་གུ་ཁྲིད་ཚེ་གཉེན་
འཐོར་རྗེས་འཚོ་བ་ཇི་ལྟར་
སྐྱེལ་དགོས་སམ།

ཁྱེད་རང་གི་ཁྱོ་གས་སྔོན་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བས་ཁྱེད་
རང་ནོར་འཛོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན།ད་དུང་ཕྲུ་གུ་གསོ་
ཉར་བྱེད་དགོས་པས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རྒྱུ་ནོར་བགོ་བཤའ་
རྒྱག་སྐབས་བསམ་གཞིག་བྱེད་ཀྱི་རེད།